

ת"פ 51826/09/19 - מדינת ישראל נגד שאדי (בן אמין) דולה

בית המשפט המחוזי בחיפה

21.3.2021

ת"פ 51826-09-19

מדינת ישראל נ' שאדי דולה

לפני השופט יצחק כהן

מדינת ישראל

ע"י ב"כ עו"ד שגב אדלר

נגד

שאדי (בן אמין) דולה

ע"י ב"כ עו"ד א' סבן

המאשימה

הנאשם

חלק א': הכרעת דין

א. ההליך

1. הנאשם הודה כי ביצע את המעשים שיוחסו לו בכתב האישום. לבקשת הנאשם, הכרעת הדין עוכבה עד לקבלת תסקיר מבחן. תסקיר מבחן אכן הוגש, ועתה בא אני לשקול האם יש להרשיע הנאשם.

ב. כתב האישום

2. כתב האישום שהוגש בתיק זה נגד הנאשם ונאשמים אחרים, מונה שלושה אישומים. האישום המתייחס לנאשם שלפני הוא אישום מס' 2.

על פי הנטען בכתב האישום, הנאשם הוא בעל עסק להספקת מזון לבעלי חיים. בשנים 2011 - 2012 סיפק הנאשם סחורה לגן החיות שבקרית מוצקין, המנוהל על ידי רשת המתנ"סים, והידוע בשם "חי - פארק". לאחר שהנאשם זכה במכרז להספקת מזון לבעלי החיים שבגן החיות, דרש ממנו מנהל גן החיות, יגאל פדידה שמו, כי ישלם לו 5% מסך כל התשלומים שהנאשם יקבל, וזאת כדי להבטיח את המשך זכייתו של הנאשם במכרזים, והנאשם הסכים לכך.

3. בתקופה שבין חודש יוני 2011 ועד חודש יוני 2012 העביר הנאשם לפדידה ₪ 9,339 מסכומי הכסף

שקיבל בתמורה לסחורה שסיפק. בנוסף לכך, לאחר שהנאשם גילה כי פדידה קיבל מרשת המתנ"סים סך 52,339 ₪, שהגיע לנאשם עבור סחורה שסיפק, וניכה את השיק תוך שזייף את חתימת הנאשם, הוא פנה לפדידה. פדידה השיב לנאשם סך 20,000 ₪, וזאת לאחר שניכה מסכום השיק סך 2.339.20 ₪ כתשלום שוחד, וסכום נוסף בסך 30,000 ₪, שהנאשם קיבל מפדידה בהלוואה בשנת 2010.

4. על כן, על רקע העובדות המתואר לעיל, הואשם הנאשם במספר עבירות של מתן שוחד, לפי סעיף 291 לחוק העונשין, תשל"ז - 1977.

ג. תסקיר המבחן

5. כאמור, הנאשם הודה בעובדות המפורטות בכתב האישום, וקודם שהורשע בביצוע העבירות התבקש שירות המבחן לערוך תסקיר מבחן בעניינו.

6. תסקיר המבחן, אשר נערך בתאריך 4.1.2021, סקר את הרקע האישי והמשפחתי של הנאשם, וצוין, כי אין לחובתו של הנאשם הרשעות פליליות קודמות. נרשם בתסקיר, כי הנאשם הודה בביצוע העבירות המיוחסות לו בכתב האישום, ונטל אחריות לביצוען, אך טען כי נעתר לבקשותיו של יגאל פדידה, הגם שהדבר גרם לו נזק כספי, משום שביקש לשמור על קשרי העבודה עם גן החיות. קצינת המבחן הוסיפה, כי לאחר שהנאשם הבין בשנת 2012, כי התשלומים ליגאל פדידה פוגעים באופן משמעותי בעסקו, הוא החליט להפסיקם. עם זאת, קצינת המבחן התרשמה, שמדובר באדם המנהל אורח חיים נורמטיבי, ללא עבר פלילי, המקבל אחריות על מעשיו. לדעת קצינת המבחן, כל הכרוך בהליך המתנהל נגד הנאשם תרם לביסוס חוויה של הרתעה והפנמת הלקח מאופן התנהלותו.

7. על רקע המתואר בתסקיר המבחן, שאין לחדד כי הוא תסקיר חיובי, סבורה קצינת המבחן, כי לצד התרשמותה מקיומו של סיכוי ממשי לשיקום, יש מקום לשקול ענישה מוחשית שתכלול אלמנטים שיקומיים. עוד הוסיפה קצינת המבחן, כי יש מקום לשקול בחיוב סיום הליך ללא הרשעת הנאשם.

ד. דין

8. עבירת השוחד היא עבירה חמורה, המשחיתה את השירות הציבורי ופוגעת ביסודותיו של משטר חברתי צודק ובאמון הציבור במינהל הציבורי (ע"פ 4722/92 **מרקוביץ נ' מדינת ישראל**, פ"ד מ"ז(2) 45 (1993)). הנאשם עותר להימנע מהרשעתו, מכיוון שהוא חושש שהדבר יצמצם ואולי אף ימנע ממנו את האפשרות לגשת למכרזים שיפורסמו על ידי גופים ציבוריים.

הכלל הוא, שנאשם שנמצא (או הודה) כי ביצע עבירה, יש להרשיעו בדין (ע"פ 9262/03 פלוני נ' מדינת ישראל, פ"ד נ"ח(4) 869 (2004)), ורק בנסיבות "מיוחדות, חריגות ויוצאות דופן ביותר ..." (ע"פ 2669/00 מדינת ישראל נ' פלוני, פ"ד נ"ד(3) 685, 690 (2000); ע"פ 2513/96 מדינת ישראל נ' שמש, פ"ד נ(3) 682, 683 (1996)). עוד נקבע, כי "הימנעות מהרשעה אפשרית בהצטבר שני גורמים: ראשית, על ההרשעה לפגוע פגיעה חמורה בשיקום הנאשם, ושנית, סוג העבירה מאפשר לוותר בנסיבות המקרה המסוים על ההרשעה בלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי הענישה האחרים" (ע"פ 2083/96 תמר כתב נ' מדינת ישראל, פ"ד נ"ב(3) 337 (1997)).

9. ככל שהדברים אמורים בנאשם שלפני, הנני סבור שלא התקיימו הנסיבות המצדיקות הימנעות מהרשעה. עניינו של הנאשם אינו בא בגדר המקרים המיוחדים והיוצאים מן הכלל, המצדיקים הימנעות מהרשעה, ובהקשר זה אציין, כי מתסקיר המבחן עולה, שהקשר המושחת בין הנאשם ופדידה הופסק על ידי הנאשם משום שהנאשם הגיע למסקנה, שקשר מושחת זה אינו כדאי לו מבחינה כלכלית, ולא משום שהנאשם החליט להכות על חטא.

בנוסף, הנני סבור, כי יש חשיבות לכך, שהגופים עמם יבוא הנאשם בקשר עיסקי, ובעיקר הגורמים הציבוריים, יהיו מודעים להתנהגותו העבריינית של הנאשם.

10. אשר על כל האמור לעיל, הנני מחליט להרשיע את הנאשם בעבירות המיוחסות לו בכתב האישום, דהיינו עבירות של מתן שוחד, לפי סעיף 291 לחוק העונשין, תשל"ז - 1977 (ריבוי עבירות).

ניתן היום, ח' בניסן התשפ"א, 21.3.2021, והודעה בפומבי.

יצחק כהן, שופט

חלק ב': גזר דין

א. ההליך

1. משהורשע הנאשם בעבירות של מתן שוחד, הנני בא לגזור את דינו.

ב. תמצית טענות באי כוח הצדדים

2. כדרכם של פרקליטים מפרקליטות מחוז חיפה, בפתח שמיעת הטיעונים לעונש, הניח בא כוח המאשימה לפני טיעון כתוב. בא כוח המאשימה עמד על חומרת העבירות שבוצעו על ידי הנאשם, וכן עמד על כך שבשנת 2010 המחוקק החמיר את העונש הקבוע לצד עבירת השוחד, והעמיד את העונש המרבי על 7 שנות מאסר במקום שלוש שנים וחצי. בא כוח המאשימה הוסיף וטען, שעבירת השוחד מחייבת עונש של מאסר, ובטיעונו אזכר מספר פסקי דין שניתנו בעבירות השוחד. בא כוח המאשימה הוסיף וטען, כי מתחם העונש ההולם נע בין 6 חודשי מאסר ל- 12 חודשי מאסר לריצוי בפועל. אציין, כי בא כוח המאשימה טען, כי יש מקום להשית על הנאשם עונש מאסר בפועל ברף הנמוך של מתחם העונש ההולם, ובנוסף לכך מאסר על תנאי וקנס.

3. בא כוח הנאשם עמד על נסיבותיו האישיות של הנאשם, והוסיף, כי למעשה הנאשם נסחט על ידי מנהל גן החיות. לטענת בא כוח הנאשם, חומרת העבירות בהן הורשע הנאשם היא חומרה נמוכה, והנאשם היה זה שלמעשה סייע למשטרה בחקירתה והגיש מסמכים להוכחת העבירות. בא כוח הנאשם הוסיף, כי למעשה, התשלומים ששולמו לפדידה לא הזיקו לקופה הציבורית, שכן הם שולמו לפדידה מכספו של הנאשם, ובאותה תקופה, בין חודש יוני 2011 ועד חודש יוני 2012, היקף העבירות היה קטן ועמד על סך 9,339 ₪. בהקשר זה ציין בא כוח הנאשם, כי הנאשם מס' 2 הורשע ונדון ל- 9 (תשעה) חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות, וזאת כאשר ההיקף הכספי של סכומי השוחד ששולמו על ידו עמדו על כ- 200,000 ₪.

לדעת בא כוח הנאשם, יש מקום להסתפק במאסר לתקופה קצרה, אותה יוכל הנאשם לרצות בעבודות שירות.

ג. דבר הנאשם

4. הנאשם טען כי הוא מתחרט על מעשיו ומתבייש בהם, ומכיר בטעויות שנעשו על ידו, ולדבריו - "על טעויות משלמים". הנאשם ציין כי הוא שומר חוק, והזכיר כי הודה בעבירות המיוחסות לו מייד בתחילת החקירה. להתרשמותי, חרטתו של הנאשם היא חרטה אמיתית וכנה, ונראה כי הנאשם למד את הלקח והפנים אותו.

ד. ריבוי עבירות

5. הנאשם הורשע בביצוע נמספר עבירות, אך לא ניתן לנקוב במספרן המדויק. באי כוח הצדדים התייחסו לעבירות שבוצעו על ידי הנאשם כאל מסכת עבריינית אחת, ואף אני אלך בדרכם. לפיכך, העונש שייגזר על הנאשם בגזר דין זה יהיה עונש כולל לכל עבירות השוחד שביצע הנאשם.

ה. מתחם העונש ההולם

6. העיקרון המנחה בקביעת "מתחם העונש ההולם" הוא "עיקרון ההלימה". על פי עיקרון זה יש לקיים יחס הולם בין חומרת המעשה, בנסיבותיו, ומידת אשמו של הנאשם, מחד גיסא, ובין סוג ומידת העונש המוטל עליו, מאידך גיסא. בקביעת מתחם העונש ההולם, על בית המשפט להתחשב במידת הפגיעה בערך החברתי שנפגע כתוצאה מביצוע העבירה, ובמידת הענישה הנהוגה בנסיבות הקשורות בביצוע העבירה על ידי הנאשם. בשלב זה בית המשפט אינו מתייחס לנסיבות האישיות של הנאשם, שכן השלב בו בית המשפט מתחשב בנסיבותיו האישיות של הנאשם, יהיה השלב בו יבוא בית המשפט לקבוע את עונשו של הנאשם, בתוך מתחם העונש ההולם.

7. בסעיף 40ט' לחוק העונשין, פורטו נסיבות שונות, שאינן מהוות רשימה סגורה, שעל בית המשפט להתחשב בהם, ככל שבית המשפט סבור שהן משפיעות על חומרת המעשה ועל אשמו של הנאשם. במקרה שלפני יש לזקוף לחובת הנאשם את התכנון שקדם לביצוע העבירות, חלקו היחסי של הנאשם בביצוען וכן את הרווח הכספי שביקש להפיק מהקשר המושחת שיצר עם מנהל גן החיות, יגאל פדידה.

8. לאחר ששקלתי טענות באי כוח הצדדים, והפסיקה שבאי כוח הצדדים אזכרו בטיעונם, הנני סבור כי מתחם העונש ההולם נע בין 6 חודשי מאסר ל- 9 חודשי מאסר, אותם יוכל הנאשם לרצות בעבודות שירות.

ו. סטייה ממתחם העונש ההולם

9. על פי סעיף 40ד(א) לחוק העונשין, בית המשפט רשאי לחרוג ממתחם העונש ההולם אם מצא, כי יש סיכוי של ממש לשיקום של הנאשם. במקרה שכזה, רשאי בית המשפט לקבוע את עונשו של הנאשם "לפי שיקולי שיקומו", וכן מוסמך בית המשפט להורות על נקיטת אמצעי שיקום, לרבות העמדת הנאשם במבחן. עם זאת, לא ניתן לחרוג ממתחם העונש ההולם, גם כאשר יש סיכוי של ממש לשיקומו של הנאשם, אם מעשה העבירה ומידת אשמו של הנאשמים הם "בעלי חומרה יתרה".

10. בתסקיר המבחן ציינה קצינת המבחן שקיים סיכוי ממשי לשיקומו של הנאשם, וזה היה אחד מהטעמים שהנחו אותה להמליץ על הימנעות מהרשעה. ואולם, לא מצאתי כי סיכויי שיקומו של הנאשם מצדיקים סטייה ממתחם העונש ההולם שנקבע, ולפיכך עונשו של הנאשם יגזר בתוך מתחם העונש ההולם שנקבע.

ז. קביעת העונש

11. הנאשם בן 45 שנים, נשוי ואב לשלושה, המנהל אורח חיים נורמטיבי, והעבירות בהן הורשע בכתב האישום

שלפני הן מעידותיו היחידות. לאחר ששקלתי את נסיבותיו של הנאשם, ואת טענות באי כוח הצדדים ודברי הנאשם עצמו, הנני מחליט כדלקמן:

(א) הנני דן את הנאשם ל- 12 (שניים עשר) חודשי מאסר, מתוכם 6 (שישה) חודשים לריצוי בפועל, והיתר (6 חודשים) לריצוי על תנאי, והתנאי הוא, שבמשך 3 (שלוש) שנים לא יעבור הנאשם עבירה של מתן שוחד לפי סעיף 291, 291א' או 292 לחוק העונשין, תשל"ז - 1977.

(ב) לאור חוות דעת הממונה על עבודות השירות, מתאריך 11.3.2021, הנני מורה, כי הנאשם ירצה את עונש המאסר בפועל בעבודות שירות בבית החולים נהריה, אלא אם הממונה על עבודות השירות יורה על שינוי במקום העבודה, ובכפוף לתנאים הבאים:

(1) מועד תחילת ריצוי עבודות השירות יהיה בתאריך 20.4.2021. באותו מועד על הנאשם להתייצב בשעה 08:00 בבוקר ביחידת עבודות השירות, הסמוכה לכלא מגידו.

(2) עבודות השירות תתבצענה במשך חמישה ימים בשבוע, על פי טווח השעות המתאפשר בחוק העונשין.

(3) המפקח האחראי על הנאשם יהיה רס"ם יאיר כהן.

(4) הנאשם מוזהר, כי מדובר בתנאי העסקה קפדניים, המצריכים התייצבות רציפה, וכל חריגה מהוראות החוק או מהנחיות הממונה על עבודות השירות, עלולה לגרום להפסקת עבודות השירות וריצוי יתרת עונש המאסר במאסר במתקן כליאה.

(ג) הנני דן את הנאשם לתשלום קנס בסך 10,000 (עשרת אלפים) ₪ או 20 ימי מאסר תמורתו. הקנס ישולם בתוך 30 ימים מהיום.

ניתן היום, ח' בניסן התשפ"א, 21.3.2021, והודעה בפומבי.

והודע לנאשם כי הוא זכאי לערער על פסק הדין בתוך 45 ימים מהיום.

מזכירות בית המשפט מתבקשת לשלוח העתק מגזר הדין לממונה על עבודות השירות.

יצחק כהן, שופט

